

Godzina Polski

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznie 1 Mk. 50 fen. Kwartalnie 4 Mk. 50 fen.
Za odosłanie do domu dopłaca się 30 fen. miesięcznie.
Prenumerata przez pocztę miesięcznie 1 Mk. 80 fen.,
kwartalnie 5 Mk. 40 fen.

Cena numeru pojedynczego w Łodzi
i w Warszawie 4 kop.

Redakcja i Administracja:

Łódź: ul. Piotrkowska 86.

ODDZIAŁ w Warszawie: ul. Chmielna 10.

Rękopisów niezatrzymanych Redakcja nie zwraca.

OGŁOSZENIA w Królestwie Polskiem:

Zwyczajne: 30 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy (na stronie
szereż szpalt).

Drabno: 5 fen. za wyraz, najmniej 50 ter.

Nadstaw: (po tekście): 1 Mk. za wiersz petitowy czteroszpaltowy.

Reklama: 20 fen. za wiersz petitowy czteroszpaltowy.

W dziale handlowym: 1 Mk. za wiersz petitowy czteroszpaltowy.

FILIE: Częstochowa: ul. Panny Maryi 26; Tomaszów: F. Gomuliński; oraz w Sosnowcu Kallszu, Łowiczu, Łomży i Bedzinie.

Wojna.

2 czerwca.

Po dwudziestu dwóch miesiącach wojny, w dniu 31 maja na morzu Północnym między Skagerrakiem a Horns Riff, a więc na pełnym morzu, stoczona została pierwsza w obecnej wojnie wielka bitwa morską pomiędzy niemiecką flotą wielkomorską, a główną częścią angielskiej floty bojowej.

Widmo potęgi angielskiej na morzu w ciągu dwudziestu dwóch miesięcy niepokoiło Niemców. Ufano wprawdzie flocie swej i świetnej jej organizacji, niemniej jednak obawiano się, czy młoda flota niemiecka zdoła uporać się z potężną flotą angielską, czy marynarze niemieccy okażą się lepszymi od angielskich i t. p.

Uczyniwszy przegląd wypadków na morzach, jakie zaszły od początku wojny i zastanowiwszy się nad obustronnymi sukcesami, śmiało można było powiedzieć, iż Niemcy odnieśli zwycięstwo nad Anglią. Nie wydano jednak takiego sądu, albowiem odosobnione wypadki nie mogły posłużyć za niezbity dowód sprawności floty niemieckiej. Dopiero prawdziwa wielka bitwa morską, stoczona w dn. 31 maja, zawyrokowała o potęgę Niemiec na morzu.

Okazało się, iż potęga militarna Anglii nie wiele jest warta i Niemcy nie potrzebują się jej wcale obawiać. Armia angielska poniosła już niejednokrotnie w czasie wojny obecnej ciężki we Flandryi, na Gallipoli, pod Kut-et-Amarą i pod Salonikami. Lotnicy angielscy okazali się jako najgorsi z pośród lotników koalicji, a ostatnio stoczona bitwa morską wykazała, że i marynarka angielska nie tylko nie przewyższa marynarki niemieckiej, lecz stoi od niej niżej.

Słyszeliśmy już o ogromnych stratach Anglii na morzu, z powodu świetnej działalności niemieckich łodzi podwodnych, słyszeliśmy o stratach okrętów pod Dardanellami, lecz byliśmy ogromnie ciekawymi wyniku ewentualnej bitwy morskiej pomiędzy flotą niemiecką a angielską. Ciekawości naszej stało się zadość.

Niemiecka flota wielkomorska wyruszyła w kierunku północnym morza Północnego i natknęła się na znacznie przeważającą główną część floty angielskiej. Wywiązała się niebezpieczna sytuacja, z której były dwie drogi wyjścia, mianowicie, albo cofnąć się pośpiesznie, lub też stoczyć walną bitwę. Admiralicja niemiecka wybrała to ostatnie. Zagrzmiwały działa i rozpoczął się cały szereg ciężkich walk, które trwały w ciągu całego popołudnia i podczas nocy. Bitwa zakończyła się zwycięsko dla floty niemieckiej, która dnia następnego, 1 czerwca, wróciła do swych portów.

Jak dotychczas stwierdzono Anglicy stracili wielkie krążowniki opancerzone „Warspite“ i „Indefatigable“, dreadnought „Queen Mary“, 2 krążowniki opancerzone należące do klasy „Achilles“, mały krążownik, kontrtorpedowce kierownicze „Turbulent“, „Nestor“ i „Alcaster“, jedną łódź podwodną i wiele kontrtorpedowców. Prócz tego silnie uszkodzony został wielki okręt liniowy „Malborough“. Rozumie się, że tak wielka bitwa nie mogła obyć się bez strat po stronie niemieckiej, straty te jednak, w przeciwieństwie do strat angielskich, nazwać można nieznacznymi. Tak więc po stronie niemieckiej zatone: krążownik „Wiesbaden“ i okręt liniowy „Pommern“. Nie wiadomo dotychczas o losie okrętu liniowego „Frauenlob“ i o kilku torpedowcach, które jeszcze nie powróciły do portu.

Ostatnia bitwa morską zaokrągliła cały szereg zwycięstw niemieckich na lądzie i w powietrzu. Stanowi ona jeszcze jeden dowód świetnej organizacji niemieckiej, którą mieliśmy sposobność już tylkrotnie podziwiać.

Na terenie zachodnim w dniu wczorajszym nie zaszły szczególniejsze zmiany. Na północy od Lens już od kilku dni toczy się gwałtowna działalność artylerji, lecz do ataku piechoty w okolicy tej nie doszło. Na lewo od Mozy Francuzi skoncentrowali ogromną ilość wojska, które pościgali z innych frontów bojowych. Wczoraj, niewiadomo już poraz który wojska francuskie wykonały szalony atak na wzgórze Morte Homme i Courettes. Po całym szeregu gwałtownych ataków powiodło się Francuzom wreszcie wtargnąć na południowym stoku Morte Homme do przednich rowów niemieckich na przestrzeni około 400 metrów. Inne ataki francuskie odparte zostały wśród wielkich i krwawych strat. O zażyłości oporu francuskiego w okolicy Verdun świadczą najlepiej ogromne straty Francuzów, które od początku ofensywy niemieckiej wynoszą blisko 300,000 ludzi. Na prawo od Mozy, na północy, wschodzie i południu od Verdun toczą się bez przerwy tylko walki artylerji. Na pozostałych frontach francuskich starcia pomiędzy patrolami i walki na granaty ręczne.

Ofensywa austriacko-węgierska na terenie włoskim czyni dalsze postępy. Trudno wymagać, aby pochód wojsk austriacko-węgierskich odbywał się z szaloną szybkością, nie pozwalają bowiem na to warunki terenu górzyściego. Po zdobyciu Arsiero i Asiago, siły austriackie zajęły się ubezpieczeniem swej nowej linii frontu za pomocą wypierania Włochów z sąsiednich wzgórz, przez co umożliwią sobie dalszy pochód. W dniu wczorajszym siły austriacko-węgierskie posuwające się na wschód od okolicy Asiago dotarły do wsi Mandriole i przekroczyły drogę, która łączy ze sobą Monte Fiara i Monte Baldo.

Na wschód od Arsiero zdobyli Austriacy Monte Cengio, oraz wzgórze ciągnące się na południu od miejscowości Canova i Tressche. Na południowym-zachodzie od Arsiero wojska austriackie stanęły na południowym brzegu Posiny i odparły silny kontratak włoski.

Postępy wojsk austriacko-węgierskich od strony południowego Tyrolu postawiły siły zbrojne Włoch w bardzo trudnym położeniu. Jedna armia, jak wiadomo cofa się w nizinę weneccyjską, zaś armie włoskie operujące w Dolomitach, na granicy karyntyńskiej i nad Isonzo, zagrożone zostały odcięciem. Ażeby więc armie te uratować od zagłady, Włosi muszą użyć wszelkich środków, ażeby powstrzymać ofensywę austriacką. Gdy im się to nie uda, wówczas zagrożone armie włoskie będą musiały opuścić swe stanowiska i cofać się szybko na południe od linii Vicenza — Wenecya.

W Albanii w dniu wczorajszym nie wydarzyło się nic znamiennego.

Na terenie bałkańskim u południowego cypla jeziora Doiran odparty został słaby atak angielsko-francuski. Około miejscowości Brest, na południowym-wschodzie od Dojrana wojska niemieckie wzięły do niewoli kilku Serbów przebranych w mundury angielskie.

Na większej części terenu wschodniego panuje spokój. Tylko na Wołyniu i na froncie bessarabskim trwa bez przerwy wzmożona działalność artylerji rosyjskiej. W Turcyi w ciągu doby ubiegłej sytuacja nie uległa żadnej zmianie.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi 2-go czerwca:

Wschodni teren walk:

Pomyślne niemieckie natarcie wywiadowcze, na froncie na południu od Smorgoni, zakończyło się wzięciem kilku tuzinów jeńców.

Na południowym-wschodzie od jeziora Dryświaty ogniem obronnym zniszczyliśmy latawiec rosyjski.

Zachodni teren walk:

Po gwałtownym spotęgowaniu ognia artylerji i po wstępnych wysadzeniach min, znaczne siły angielskie ruszyły wczoraj wieczorem do ataku na zachodzie i południowym-zachodzie od Givenchy. W walce na blizki dystans zostały one odrzucone, o ile nie zawróciły w naszym ogniu zatorowym.

Na zachodnim brzegu Mozy Francuzi rzucili się ponownie do ataku. Nie mieli oni najmniejszego powodzenia.

Na wschodzie od rzeki, wojska nasze wzięły szturmem las Caillette i przylegające doń po obu stronach rowy.

Wykonany dziś rano na południowym-zachodzie od stawu Vanx kontratak przeciwnika nie powiódł się. Dotychczas wzięto do niewoli 76 oficerów i przeszło 2000 żołnierzy, oraz zdobyto 3 działa i co najmniej 23 karabiny maszynowe.

Na południowym-zachodzie od Lille wpadł w nasze ręce nieuszkodzony latawiec angielski wraz z lotnikami.

W walce powietrznej stracono nad tyłami Marre jednoosobowy latawiec francuski, następnie w naszej strefie po jednym dwupłatowcu nad Vaux i na zachodzie od Mörchingen.

Zestrzelony dwupłatowiec angielski na zachodzie od Combrai, o którym donosiliśmy wczoraj, jest czwartym z kolei straconym przez porucznika Mulzera.

Balkański teren walk.

Nic nowego.

Naczelné Dowództwo Wojskowe.

Sprawozdanie admiralicyi niemieckiej.

BERLIN. Urzędowo donoszą 1-go czerwca:

Podczas przedsięwzięcia w dniu 31 maja, w kierunku północnym, nasza flota wielkomorska natknęła się na znacznie przeważającą główną część angielskiej floty bojowej. Popołudniu między Skagerrakiem a Horns Riff, stoczono szereg ciężkich, dla nas zwycięskich walk, które trwały w ciągu następnej nocy. W walkach tych zniszczyliśmy, jak dotychczas wiadomo: wielki okręt bojowy „Warspite“, krążowniki wojenne „Queen Mary“ i „Indefatigable“, dwa krążowniki opancerzone, jak się zdaje, należące do klasy „Achilles“, mały krążownik, nowe kontrtorpedowce kierownicze „Turbulent“, „Nestor“ i „Alcaster“, wiele kontrtorpedowców i łodzi podwodnych. Następnie, według bezsprzecznych obserwacji, szereg angielskich okrętów bojowych odniósł ciężkie uszkodzenia w czasie bitwy w dzień i podczas nocy, spowodowane przez artylerję naszych okrętów i atakami flotyl torpedowców. Między innymi, jak stwierdzają zeznania jeńców, wielki okręt bojowy „Malborough“ ugodzony został torpedami.

Kilka naszych okrętów, wyłowilo części załóg zatopionych okrętów angielskich, wśród nich dwóch jedynych pozostałych przy życiu z „Indefatigable“.

Nieprzyjacielski ogień artyleryjski zatopił po naszej stronie, w czasie bitwy dziennej mały krążownik „Wiesbaden“, a w nocy zatopiono torpedą okręt Jego Cesarskiej Mości „Pommern“. Do tej pory niewiadomo nie o losie okrętu J. C. M. „Frauenlob“, który zaginął bez wieści i o kilku torpedowcach, które jeszcze nie powróciły.

Nasza flota wielkomorska, przybyła w ciągu dnia dzisiejszego do portów.

Szef Sztabu Admiralicji Marynarki.

Dreadnought „Queen Mary“ liczył nie mniej jak 30,000 ton, uzbrojony był 8 działami 34,3 ctm. i 16 — 10,2 ctm. Spuszczony był na wodę w roku 1912. Załoga jego podczas pokoju liczyła 1,020 ludzi.

Krążownik opancerzony „Warspite“ spuszczono na wodę w roku 1913. Liczył 29,000 ton. Szybkość mógł rozwinać do 25 mil morskich. Uzbrojony był ośmioma działami 38 em. Na pokładzie posiadał załogę liczącą 1,000 ludzi.

Krążownik opancerzony „Indefatigable“ zbudowany został w roku 1909, liczył 19,050 ton pojemności. Uzbrojenie jego stanowiło: 8 dział 30,5 ctm. i 16 — 10,2 ctm. Załoga liczyła 760 ludzi.

Do klasy „Achilles“ należą cztery jednostki: „Achilles“, „Natal“, „Cochrane“,

„Warrior”. Wpompiane krążowniki opancerzone zbudowane zostały w r. 1905 i liczyły 13,750 ton pojemności. Uzbrojenie każdego stanowi 6 dział 23,4 cm. i 4 — 10 cm. Załoga liczy 700 ludzi.

Ciężko uszkodzony wielki okręt liniowy „Malborough” liczy 28,000 ton. Zbudowany został w roku 1912. Uzbrojony w 10 dział 31,8 cm. i 12 — 15,2 cm. Załoga jego liczyła 1,200 ludzi.

Niemiecki okręt liniowy „Pommern” liczył 13,200 ton pojemności, zbudowany został w roku 1903. Na pokładzie posiadał 750 ludzi załogi, oraz 4 działa 28 cm., 14 dział 17 cm. i 20 dział mniejszego kalibru.

Mały krążownik „Wiesbaden” był nowym okrętem. O jego uzbrojeniu brak dotychczas danych. Pojemność jego wynosiła zaledwie 5,000 ton.

„Frauenlob” liczył wszystkiego 2,700 ton; zbudowany był w r. 1902. Uzbrojenie jego stanowiło 10 dział 10,5 cm. Załoga liczyła 251 ludzi.

Komunikat austriacki.

WIEDEŃ. Urzędowo donoszą 2-go czerwca:

Rosyjski teren walk:

Walki artylerii na froncie bessarabskim i wolińskim przybrały częściowo charakter bitwy artyleryjskiej.

Włoski teren walk:

Na wschodzie od wsi Mandriolle wojska nasze dotarły, walcząc, aż do kąta granicznego. W okolicy Arsiero zdobyły one Monte Barco (na wschodzie od Monte Cengio) i przeszły na południowy brzeg strumienia Posina na południu od miejscowości Fusine i Posina.

Albański teren walk:

Na lewym brzegu Średniej Vojsy, na wschodzie od Valony (Vlora) niespodziewanym ogniem rozpedziliśmy oddział włoski.

Nad dolną Vojsą walki pomiędzy patrolami.

Zastępca szefa sztabu generalnego
von Hoefler
Feldmarszałek - porucznik.

Komunikat turecki.

Konstantynopol, 2 czerwca.

Główna kwatera donosi 1 czerwca:

W odcinku Felahii latawiec wojskowy przy pomocy karabinu maszynowego zmusił do lądowania dwa samoloty nieprzyjacielskie.

W dniu 30 maja w centrum frontu kaukaskiego nieprzyjaciel wskutek ataku skierowanego na jego lewe skrzydło porzucił swe stanowiska i cofnął się o 20 kilometrów na północny zachód. Wojska nasze ścigały nieprzyjaciela.

Jeden z samolotów naszych obrzucił bombami torpedowce nieprzyjacielskie. Dwie bomby dosięgły celu.

Komunikaty rosyjskie.

Petersburg, 31 maja.

Wielki sztab generalny donosi 30 maja:

Front zachodni: W nocy na 29 maja po przygotowaniu przez artylerję usiłował nieprzyjaciel wykonać atak w okolicy na północnym - wschodzie od Augustynhofu, został jednak ogniem naszym odpędzony do swych rowów.

Lotnicy nieprzyjacielscy rzucili kilka bomb na dworzec kolejowy Wilejka i miasteczko Wojston, na północnym - zachodzie od Wilejki (20 km.).

Galicya. W okolicy wsi Hładki (15 km. na północnym - wschodzie od Tarnopola) skierował nieprzyjaciel na nasze rowy gwałtowny ogień z ciężkich i lekkich dział, oraz z przyrządów do rzucania bomb i min, a jednocześnie czynił przygotowania do ataku piechoty. Po odrzuceniu naszych posterunków przednich nieprzyjaciel wysadził w powietrze dwa korytarze minierskie, które nie zostały jeszcze ukończone. Nadbiegłe posiłki nasze wykonały kontratak i wyparły Austriaków z naszych rowów przywróciły poprzednie stanowisko.

Na północnym - wschodzie od Zielonej silny oddział nieprzyjacielski usiłował zbliżyć się do naszych rowów, zmuszony jednak został do cofnięcia się przed naszym ogniem karabinowym i granatów ręcznych. (Zielona — 6 km. na północy od Bucza).

Front kaukaski: Sytuacja niezmieniona.

Petersburg, 1 czerwca.

Wielki sztab generalny donosi 31-go maja:

Front zachodni: W okolicy jezior na południu od Dźwińska artylerja nieprzyjacielska podtrzymywała na wielu punktach ożywiony ogień.

Na całym froncie przeciwnik dokonywał rozległych wywiadów.

Komunikaty belgijskie.

Le Havre, 1 czerwca.

Główna kwatera donosi 31 maja:

Na rozmaitych punktach frontu trwa obustronne ostrzeliwanie.

Komunikat włoski.

Rzym, 2 czerwca.

Główna kwatera donosi 1 czerwca:

W dolinie Lagarina walka obustronnych artylerii. Po południu usiłował przeciwnik raz jeszcze zaatakować niespodziewanie Col Buole. Żołnierze nasi odparli go bagnietami.

W odcinku Pasubio gwałtowna działalność obydwóch artylerii i ponowne ataki nieprzyjaciela w Forn i Altri, które świetnie odporne zostały przez naszych strzelców alpejskich.

Pomiędzy Posiną a górną doliną Astach kontynuowano gwałtowne walki artyleryjskie. Po południu kolumna nieprzyjacielska, która przekroczyła strumień Posina, wykonała atak w kierunku na Monte Spin. Atak ten powstrzymano został na samym brzegu stoku północnego. Inny oddział posunął się naprzód ku San Abaldo, na południowym - wschodzie od Arsiero. Został on pobity i cofnął się w nieładzie przez strumień Posina.

Na płaskowzgórzu Communi wykonał nieprzyjaciel silny napór na wojska nasze, zajmujące stanowiska na Monte Cengio i w dolinie Campo Mulo.

W dolinie Sugana sytuacja jest niezmieniona.

W górnej dolinie But ożywiona walka artyleryjska.

Na froncie Isonzo oddziały nasze kontynuują swe zręczne natarcia. Jeden z nich odebrał nieprzyjacielowi przyrząd do rzucania bomb.

Cesarz Wilhelm na froncie.

Telegram własny „Godz. Pol.”.

Berlin, 2 czerwca.

Cesarz Wilhelm przybył do Wielkiej Kwatery Głównej na froncie wschodnim. Wśród huku dział przybył pociąg cesarski o zachodzie słońca na dworzec kolejowy. Cesarza powitał na dworcu kolejowym feldmarszałek Hindenburg, oraz jego szef sztabu generalnego, generał - porucznik Ludendorff.

Następnie udał się Cesarz Wilhelm do Mitawy, oraz na front dźwiński.

Telegram własny „Godz. Pol.”.

Berlin, 2 czerwca.

Doniesienie Biura Wolffa: Cesarz Wilhelm, przebywający w grupie wojsk feldmarszałka von Hindenburga, udał się do innych grup wojsk niemieckich frontu wschodniego.

Telegram własny „Godz. Pol.”.

Elbląg, 2 czerwca.

Biuro Wolffa donosi: W czwartek, o godz. 11 m. 40 wieczorem, przybył cesarz pociągiem dworskim na główny dworzec w Elblągu i udał się do Cadinen, skąd odjeżdża dzisiaj o godz. 2 m. 30 po południu.

Podróż Kanclerza Rzeszy.

Telegram własny „Godz. Pol.”.

Karlsruhe, 2 czerwca.

Kanclerz Rzeszy odjechał dziś do Darmstadt.

Z parlamentu Rzeszy.

Telegram własny „Godz. Pol.”.

Berlin, 2 czerwca.

Z początkiem dzisiejszego posiedzenia parlamentu Rzeszy przemawiał prezydent, dr. Kaempf, zwiastując zebranych zwycięstwo na morzu północnym. „Cała ojczyzna winna zachować na zawsze wdzięczność dla mężnych marynarzy i oficerów”. Mówca w gorących słowach uczcił pamięć poległych marynarzy i oficerów.

Przedstawiciel ministerium marynarki podał szczegóły dotyczące bitwy morskiej. W walce wzięło udział co najmniej 84 wielkie okręty wojenne najnowszych systemów. Niemiecki okręt liniowy „Westfalen” sam jeden zniszczył sześć kontrtorpedowców angielskich. Straty niemieckie wydają się blahemi w porównaniu z olbrzymimi stratami, poniesionymi przez flotę angielską.

Telegram własny „Godz. Pol.”.

Berlin, 2 czerwca.

Po przemówieniu d-ra Kämpfa, zabrał głos dyrektor ministerium marynarki, kontradmirał Heppinghaus, który dał wyczerpujący opis przebiegu bitwy morskiej, poczem parlament przystąpił do porządku dziennego.

Po załatwieniu szeregu spraw rachunkowych po krótkich rozprawach przyjęto w druzgiem czytaniu nowelę pótasową, jak również odośno postanowienia komisji.

Następnie Izba kontynuowała drugie czytanie projektów podatkowych. Uchwalono podatek od obrotu towarowego i § 1 prawa o podatku od dochodów wojennych.

Wreszcie Izba przystąpiła do drugiego czytania podatku tytoniowego, poczem obrady odłożono do soboty.

Telegram własny „Godz. Pol.”.

Berlin, 2 czerwca.

Konwent Seniorów Rzeszy postanowił jednomyślnie zakończyć obrady parlamentu w dniu 8 czerwca. „Kreuzzeitung” dawiaduje się, iż posiedzenia parlamentu Rzeszy odroczone zostaną do dn. 26 września.

Wielka bitwa morska.

Telegram własny „Godz. Pol.”.

Berlin, 2 czerwca.

Według doniesienia sztabu admiralicy, Anglia w bitwie morskiej straciła wielki okręt bojowy, dwa krążowniki bojowe, dwa krążowniki pancerne, prawdopodobnie typu „Achilles”, jeden mały krążownik, trzy nowe kontrtorpedowce dowódców, wielką liczbę kontrtorpedowców i łódź podwodną. Poza tem cały szereg angielskich okrętów wojennych odniósł silne uszkodzenia, a wielki okręt bojowy został uszkodzony torpedą. W tonach straty angielskie wyrażają się liczbą 106.000, zaś po stronie niemieckiej zaledwie 21.000. Flota niemiecka postradała mały krążownik, oraz „Pommern”, uszkodzone torpedami. Dotychczas nie powróciło jeszcze kilka torpedowców. Reszta floty morskiej zawięła już do portów niemieckich.

Wiceadmirał Scheer.

Telegram własny „Godz. Pol.”.

Berlin, 2 czerwca.

Kierownik ostatniej bitwy na morzu Niemieckim, wiceadmirał Scheer, objął stanowisko szefa floty wielkomorskiej po zgonie admirała v. Pohna. Ostateczna nominacja nastąpiła jednakże dopiero przed kilkoma dniami. Wiceadmirał Scheer wstąpił do marynarki na wiosnę r. 1879. W roku 1882 mianowany został porucznikiem, zaś w 3 lata później — nadporucznikiem. W roku 1905 awansował na kapitana marynarki. Będąc jeszcze oficerem na fregacie „Bismark”, zimą 1884 r. odznaczył się w bitwie powstańczej kameruńczyków, w następnym zaś roku brał udział w demonstracji floty w Zanzibarze. W roku 1888, będąc oficerem warty na korwecie „Sophie”, brał udział w uśmierzeniu buntu arabskiego, we wschodniej Atryce. Od roku 1887 do 1900 wiceadmirał Scheer należał do marynarki państwowej, był początkowo jako decernent departamentu marynarki, następnie zaś pracował w biurze centralnym. Niebawem został on komendantem oddziału torpedowców, oraz kierownikiem okrętu szkolnego „Niobe”, należącego do I floty torpedowców. Powróciwszy do marynarki państwowej mianowany został zarządzającym biurem centralnym. Urząd ten sprawował do roku 1907, t. j. do czasu powołania go na komendanta okrętu liniowego „Elsass”. W roku 1909 mianowano Scheera po ustąpieniu kontradmirała von Lausa szefem sztabu floty wielkomorskiej. W dniu 9 grudnia r. 1913 Scheer mianowany został wiceadmirałem.

Prasa niemiecka o bitwie morskiej.

Telegram własny „Godz. Pol.”.

Berlin, 2 czerwca.

Gazety poranne witają nowe zwycięstwo na morzu, jako zdarzenie o szczególnie doniosłym znaczeniu.

„Lokalanzeiger” pisze: A zatem wreszcie stało się. Nie spodziewano się już, by na morzu północnym mogła ukazać się jeszcze flota angielska. Flota nasza gorąco pragnęła spotkać się z wrogiem. Naprzód jednak przebiegała wzdłuż i wszerz morze północne, nie znajdując jej. Jak wielką musiela być radość, gdy wreszcie spotkano się z głównymi siłami nieprzyjacielskiej floty wojennej. Jak dawniej, tak i tym razem nie ustraszono się przewagi po stronie nieprzyjaciela. Nie chcemy bynajmniej bagatelizować nieprzyjaciela, który mężnie walczył i starał się sprostać zadaniu, jednakże nie dorównał on nam. Ciężką ponownie napięto. Wiemy obecnie, że dla nas żaden cel nie jest niedoścignionym, a doniosłość faktu nie tkwi w ilości okrętów, straconych przez Anglię, lecz w tem, że przegrała ona bitwę, stoczoną z nami. Być może, że Anglia obecnie złe zdaje sobie sprawę z kramarskiego kalkulowania taniej wojny. W takim razie byłibyśmy bliżsi zakończenia.

„Deutsche Tageszeitung” pisze: Podczas spotkania na morzu północnym rozegrała się największa nowożytna bitwa morska. Wobec gwałtownych nowożytnych środków wojennych, oraz wobec faktu, że mieliśmy do czynienia z główną potęgą floty angielskiej, przewyższa ona rozmiarami wszystkie inne bitwy morskie, jakie stoczone od czasów stosowania

Nowootworzony KINO-DARIETÉ „OAZA“
Główna 1, róg Piotrkowski.

Tylko 2 dni. Po raz ostatni w Łodzi.
„Quo-Vadis“
na tę znakomitą powieść Henryka Sienkiewicza.
Biurow ogłoszeń „Mercury”, Łódź Piotrkowska 92.
DZIECIOM WSTĘP WZBRONIONE.

Korki różnej wielkości i różnych gatunków od 8 — 90 milimetr. wyrzynalności, proste i stożkowe stałe na składzie. Zamówienia na każdą ilość są natychmiast wykonywane, na życzenie odbiorców ekspedycje się koleją do okupowanych miejscowości.
M. BRYLANT, Łódź, Średnia 2. Firma egz. od r. 1870. 594—1-1

Woda EMSKA
przeciwno zaziębieniu, kaszlowi, chrypce, zapłomieniu, cierpieniu żołądka, kiszki i pęcherza, Influencji i reumatyzmowi.

508—6-1

HELENÓW.
Koncerty
Łódzkiej Orkiestry Symfonicznej.

Koncerty Popularne

W sobotę, dnia 3 czerwca r. b.:
W niedzielę, d. 4 czerwca r. b.:
Wejście 60 i 80 fen. Początek: w sobotę o godz. 8 po poł., w niedzielę o godz. 4 po poł.

W niedzielę, **Koncert poranny** Początek o godz. 8-jej rano.
d. 4 czerwca. Wejście 40 i 20 fen.

W **wtorek**, **V KONCERT SYMFONICZNY.** Dyrekcja ALEXANDER TURNER.
dnia 6 czerwca: W progr. m. i.: Kalinikow „Symfonia Nr. 1“.

UWAGA: W razie niepogody koncerty odbywają się w Wielkiej Sali Helenowa. 591—1-1

Warszawskie Ziemlańskie Towarzystwo Mleczarskie
ODDZIAŁ w ŁODZI, Spacerowa 29.
Ceny bieżące, obowiązujące od dn. 29 Maja 1916 r.

Masło Wyborowe	za 1 funt	kop. 1.56
Deserowe-osełkowe	"	1.48
Stołowe-osełkowe	"	1.40
Solone-deserowe	"	1.48
Solone I	"	1.40
" II	"	1.30
" III (kuchenne)	"	1.20

Gabinet dentystryczny E. FUCHS
Łódź, Benedykta 2 (róg Piotrkow. były wieloletni główny asystent w dentystrycznym Instytucie nadwornego Profesora Engla w BERLINIE, po ukończeniu się z granicą (Berlinie, Londynie, New-Yorku i Filadelfii) się w naszym mieście.

595—1

Etamina biała
detailednie od Rb. 1.15 łokcie Łódź, Mikołajowska Nr. 3/5 w podwórzu na prawo, budynek fabryczny. 562—3-1

Administracja dzien. „GODZINA POLSKA“
Łódź, Piotrkowska 86—Warszawa, Chmielna 10,
oraz filje i kantory:
w Będzinie, w Częstochowie, w Cielchanowiu, w Kallszu, w Kielcach, w Łomży, w Łowiczu, w Mławie, w Pułtusku, w Siedlcach, w Sieradzu, w Skierniewicach, w Sosnowcu, w Tomaszowie, we Włocławku i t. d.

przyjmują ogłoszenia po cenach redakcyjnych do:
„Godziny Polskiej“
„Dziennika Polskiego“ w Częstochowie
„Gońca Kujawskiego“ we Włocławku.

NOWOOTWORZONY 337—2-2
Magazyn ubiorów męskich
gotowych i na zamówienia
A. Chodowiec i S-ka
Warszawa, S-to Krzyska 14, róg Włodzimierskiej.

Ważne dla gospodyń, kooperatyw, pralni chemicz. apratur!

Mydło od 50 kop. funt
Hurtem taniej, tylko u **SZMALEWICZA, Łódź, Południowa 8.**

519—8-1

Zródło wzbogacenia się.
Każdy może fabrykować u siebie w domu bez spec. urządzenia i nakładu. Recepty i sposoby fabrykacji surogatów:
Pasta do obuwia (bez top.) mk. 10.—
Oliwy do sałaty i skóry „ 10.—
Mydło w praszkach „ 6.—
Pasta do podłóg „ 12.50
Soda (Bleich-Soda) i Mleczyna „ 8.—
Żółtko w praszkach „ 8.—
Miód (w płynie i w kawał.) „ 7.50
Masło do smażenia „ 10.—
Marmolada w praszkach „ 5.—
Laborator. techn.-chem. „UNION“
Warszawa, Elektoralna 18.
597—5-1

Prywatne GIMNAZYM Żeńskie
Eug. Jaszuńskiej-Zeligman,
obecnie CEGIELNIANA 47.
Egzaminy dla nowowstępujących uczennic do wszystkich klas już rozpoczęte.
Zapisy przyjmują codziennie kancelarya od 3—6.
Przy dostatecznej ilości kandydatek, otwarta będzie we Wrześniu klasa ósma. 570—2-1

Odlewnia żelaza i FABRYKA MASZYN
St. WEIGT i S-ka Łódź
Senatorska 22.
Przyjmuje zlecenia na odlewy z własnych i nadesłanych modeli dla kolejek, młynów, budowlane, mosty, na ognioodporne ruszty, paleniska i odlewy kwasoodporne dla fabr. chemicznych. 579—5-1
Posiada na składzie gilotynki, kuźnię polową.

Warszawska hurtowna
sprzedaż towarów Konfekcyjnych:
Szlafroki, matynki
batystowe i margaretowe, bluzki oraz sukienki dziecięce.
Łódź, Piotrkowska 41, m. 19.
prawa oficyna I-sze piętro. 589—1-1

Obcasy skórzane
sprzedaż hurtowa
Łódź, I. Mirtenbaum,
Piotrkowska 95 róg Andrzeja.
578—6-1

2 Polskie 8-kl. GIMNAZYM FILOLOGICZNE
w Łodzi, ul. PŁACOWA 13.
Egzamina wstępne przedwakacyjne rozpoczynają się 13 czerwca. Liczba miejsc w klasach niższych ograniczona.
Przewidywane jest otwarcie przy gimnazjum oddziału realnego. 561—6-1

Przewóz mebli w wozach meblowych SPEDYCYE
towarów dla eksportu lub importu do lub z **Galicyi i Bukowiny** jakoteż do okupowanych miejscowości **Królestwa Polskiego** włącznie z załatwieniem formalności cłowych i granicznych, przejściowe zamagazynowanie, interwencję w osiągnięciu zezwolenia na przewóz, przewóz lub wywóz przyjmuje firma **Goldlust i S-ka w Krakowie** jakoteż ponownie już otwarte zastępstwa **w Szczakowej (Granicz) w Nadbrzeziu (Sandomierz)** stacja portowa Wisły. 119—1-1
Z korespondencją i zapytaniami uprasza się zwracać do Krakowa lub Szczakowej.

ORYGINALNE LIKIERY
KONIAKI
PONCZE
B. KASPROWICZ
GNIEZNO.

Mydło
50 kop. funt, hurtem taniej u **Borzykowskiego, Łódź, Konstanyńska Nr. 20.** 593—3-1

Letnisko Wolfówka
Willa Wolfa,
kom. tramw. Łódź-Ruda, Łódź-Pabianice. Wynajmuje pokoje z umeblowaniem i całodziennym utrzymaniem dla osób pojedynczych i rodzin. Kuchnia higieniczna i RYTUALNA.
Szczegółów udziela magazyn obuwia „Hermes“ Łódź, Piotrkowska 81. 574—2-1

Detaliczna sprzedaż 576—12-1
Mydła po cenach hurtowych od 50 kop.
Łódź, Piotrkowska 25, w podwórzu na lewo.

Pierwsze Biuro dzienników i ogłoszeń J. Kokotek
BĘDZIN, Słowiańska 17. ♦ SOSNOWIEC, ul. Główna.
Przyjmowanie prenumeraty i ogłoszeń do pism krajowych i zagranicznych.

Ogłoszenia drobne:

Sprzedaz lodu sztucznego na miejscu i do domów miesięcznie. Łódź, Pańska 103, Oliwa. 475—8-1

Do sprzedania 3 drewniane domy na rozbiórkę przy ulicy Targowej № 35. Zgłoszenia przyjmuje Gebhard i S-ka, Wólczańska № 13. 531—3-1

Kupię 4 lub 6 steków marmurowych. Oferty w administracji „Godziny Polskiej“, Łódź, Piotrk. 86, pod „Stoliki“. 563—3-1

Letnie mieszkanie w parku Łaski... Wiadomość u gospodarza w hotelu Victoria na miejscu. 358—3-1

Nawozy mineralne dla zwilżania drzew, warzyw i kwiatów. Narzędzia i przyrządy niezbędne przy uprawie roślin. Śradki przeciw owadom i grzybkom na drzewach, krzewach i in. roślinach. Nasłona: bobów, brukwi, buraków, cykoryi, endywii, fasoli, grochów, jarmużów, kalafiorów, kalarepy, kapusty, kukurydzy, roszpinki, rzepy, rzęchuchy, rzodkwi, rzodkiewki, sałaty, szczawiu, szpinaków i w. in.. a nadto kwiatów. Polecają składy L. Jasińskiego w Łęczycy i w Łodzi, Andrzejka 10. 561—6-1

Rowery męskie i damskie, do sprzedania ul. Rzgowska 20, front. 554—3-1

Krawcowa biedna, z pięciorgiem dzieci, bez środków do życia, prosi o pracę; robię tanio i sumiennie. Warszawa, ul. Wspólna 69, m. 3, Kalinowska. 536—5-1

Potrzebny od pierwszego lipca **lokal** stonczny w domu chrześcijańskim, 4—6 pokojów z wygodami i gazem lub elektrycznością, ewentualnie stajnią i wozownią, przy liniach tramwajowych lub ich bliskości. Oferty w administr. „Godziny Polskiej“, Łódź, Piotrkowska 86, pod „Dom Chrześcijański“. 575—3-1

Uczeń z klasy V udzieli na czas gotowania do niższych klas za skromnym wynagrodzeniem na wsi. Oferty w administracji „Godziny Polskiej“ Łódź, Piotrkowska 86 dla „Ucznia“.

Nauczyciele przyrody, matematyki, polskiego, z uniwersyteckim wykształceniem, poszukiwani. Oferty w Administracji dzien. „Godzina Polska“, Łódź, Piotrkowska № 81, dla „Cz. B“. 551—2-1

Łóżka żelazne materace własnego wyrobu dla szpitali, ochronek najtaniej. Mikołajewska 25. 553—3-1

Lokal z 14 pokoi, odpowiedni na szkołę albo dla Stowarzyszenia przy Mikołajewskiej 69, róg Ewangelickiej, od 1 lipca do wynajęcia. Dowiedzieć się u rządcego. mieszk. 12. 513—3-1

Rower mało używany sprzedam, ul. Rzgowska № 2, m. 16, front. 481—2-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Eugenii Bitchler.

Pianina nowe, używane, strojone, zamiana reperacje, przewóz. Można na raty. Mikołajewska 25. Chodkowski. 552—3-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Wiktorji Markiewicz. 590—1-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Antoniny Szulc. 592—3-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Nussyna Dawida Plat. 494—3-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Hawy Bryl. 484—3-1

Zaginął paszport rosyjski wydany w Wiskitnie na imię rezerwisty Andrzeja Gabrysiaka. 471—3-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Sali Maliniak. 573—1-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Nowem Rokicim pod Łodzią, Katarzyny Topolskiej. 501—1-1

Zaginął paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Katarzyny Polakowej.

Zaginął paszport rosyjski na nazwisko Andrzeja Niemas, wydany przez naczelnika powiatu Ostrowskiego, gub. Łomżyńskiej. 605—2-1

Skradziono paszport niemiecki, wydany w gminie Będków, na imię Andrzeja Bartosza. 587—1-1

Zaginęły 2 paszporty niemieckie wydane w Łodzi na imię Józefa Jabłkowskiego i Katarzyny Jabłkowskiej. 540—1-1